

NOVÉ NEBE NA ZEMI

Zdeněk Vojtíšek

Církev Sinčchondži¹ je misijně velmi aktivní korejské nové náboženství. Bylo založeno roku 1984 a od nového tisíciletí rychle expandovalo až na současných asi 180 tisíc členů (ve světě). Pod názvem City Church Prague vznikl v Praze v lednu roku 2015 patrně první misijní sbor této církve u nás. V srpnu letošního roku ale svou činnost ukončil.

Více než u jiných nových náboženských hnutí naráží badatel u Sinčchondži na problém zdrojů. Církev na veřejnost vstupuje důsledně pouze s propagačními materiály a knihy jejího zakladatele nejsou (ani na přímou žádost) člověku mimo církev k dispozici.² Církev je navíc příliš novým útvarům na náboženské scéně světa na to, aby byla popsána v akademické literatuře. Tento článek proto pracuje také s fakty, která zatím není možné považovat za zcela nepochybná. Vycházím v něm z materiálů, které se mi podařilo nashromáždit díky prezentaci církve v Praze od roku 2013,³ dále ze dvou zahraničních článků,⁴ z prezentace církve na internetu⁵ a z vyjádření jejích pozorovatelů a odpůrců tamtéž⁶ a také z osobního kontaktu s pražským sborem City Church Prague⁷ a jeho hlavním pastorem Rastislavem Čižmárem.⁸

Man Hee Lee

a specifika nauky církve

Prezident církve Sinčchondži Man Hee Lee⁹ (*1931) pochází z jižní Koreje. V sedmácti letech byl pokřtěn baptistickým misionářem a roku 1957 se připojil k Církvi olivovníku. Spolu s Církví sjednocení, na Západě (i u nás) daleko známější, tvořila Církev olivovníku v 50. a 60. letech dvojici podobných, rychle rostoucích, ale křesťansky heterodoxních církví.¹⁰ Roku 1967 Man Hee Lee přestou-

pil do další církve, považované za křesťansky nepravověrnou, do Chrámu svatostánku svědectví. Ovšem nesplněná předpověď konce světa v roce 1984 vedla v této církvi ke zklamání a k rozpadu. Do čela jedné její části se postavil právě Man Hee Lee: význam roku 1984 nově vyložil jako „dobu konce světa a nového začátku“.¹¹ Tohoto roku podle něj začala „éra Sinčchondži“, přičemž výraz „sinčchondži“ je překládán jako „nové nebe a nová země“, případně „nové nebe na zemi“.¹²

Církev, která vznikla v Jižní Koreji 14. března 1984 na troskách Chrámu, je proto známa jako „Ježíšova církev Sinčchondži“, popřípadě zkratkou tohoto názvu v angličtině „SCJ“.¹³ Oficiálně je k tomuto názvu připojován ještě doplněk „Chrám svatostánku svědectví“,¹⁴ jímž je vyjádřeno nástupnictví po rozpadlé církvi. Podle Leea mu tato církev s duchovním centrem na hoře Cheonggye (jež je dnes na jižním okraji území Soulu) „připravovala cestu“, i když později „odpadla“.¹⁵ Duch pravdy sestoupil na církev Sinčchondži a tato církev nyní hlásá pravdu.¹⁶

Nová církev vystupuje velmi sebevědomě: podle Man Hee Leea a jeho stoupenců už skončil čas všech ostatních („starých“) církví. Věřící mají „vyjít z Babylonu“ svých církví, vyhledat Bohem zaslíbeného pastora a připojit se k 144 tisícům věřících ve dvanácti kmenech „nového Izraele“, a tak se stát součástí nového stvoření.¹⁷ Tato „žeh“ dosud nebyla skončena a „zpečetování“ 144 tisíc ve dvanácti kmenech ještě trvá.¹⁸ S těly 144 tisíc se při-

Man Hee Lee.

Foto: <http://scjpress.blogspot.cz>.

Poznámky

- 1 Transkripci „Sinčchondži“ mi laskavě doporučil religionista a koreanista Mgr. Marek Zemánek, M. A., v osobním dopise z 18. 10. 2013.
- 2 Je pravděpodobné, že soubory prezentované na stránce „The JMS Cult Forums“, dostupné na URL: <http://jmscult.com/forum/index.php?topic=852.0>, obsahují skutečně jednu ze základních knih LEE, Man Hee (The Advocate): *The Creation of Heaven & Earth*. Shinchonji Press (ostatní bibliografické údaje nejsou dostupné), a to do strany 83, ale nikdo z církve – pokud je mi známo – autenticitu této kopie nepotvrdil.
- 3 První veřejnou prezentaci církve Sinčchondži v České republice bylo vystoupení Man Hee Leeho 11. 10. 2013 v Praze. Rastislav Čižmár, tehdy editor a vydavatel internetových novin *Křesťan Dnes*, realizoval rozhovor s přednášejícím (jeho úplnou verzi mi v přepise v českém překladu poskytl) a na jeho základě napsal tři články: ČIŽMÁR, Rastislav Tercius: „Man Hee Lee v Praze: Ježíš Kristus přijde v Duchu“ (+ komentář Dana Drápala), *Křesťan Dnes*, 16. 10. 2013,

- v současnosti nedostupný, download 17. 10. 2013; „Církev Sinčchondži má novou vizi pro dnešní éru“, *Dingir* 16 (4), 2013, str. 141; a „Posolstvo Sinčchondži“, *Dingir* 17 (1), 2014, str. 7–8. (Články pro časopis *Dingir* napsal na výzvu redakce.) O návštěvě referoval též *Křesťanský magazín*, pořad České televize, ve vydání ze dne 3. 11. 2013. Na základě návštěvy Man Hee Leeho v Praze kontaktovali korejští misionáři církve Sinčchondži některé české církve. Jedna z nich, Českobratrská církev evangelická, si proto vyžádala stanovisko své partnerské Presbyterní církve v Koreji. Toto stanovisko mám k dispozici. Sám jsem byl korejskými misionáři třikrát navštíven a byla mi nabídnuta účast na konferencích a jiné formy spolupráce. Jakékoli angažmá tohoto typu jsem ovšem odmítl.
- 4 GANDOW, Thomas: „Stichwort: Shinchonji. Ein update zu Lee, Man Hees ‚Neuem Himmel auf Erden‘ der ‚Shinchonji Kirche von Jesus, der Tempel der Hütte des Zeugnisses‘“, *Berliner Dialog* 31, Allerheiligen 2014, str. 23–27; GÖTTING, Marcus: „Furcht rech-

net mit Strafe, aber die vollkommene Liebe treibt die Furcht aus. Erfahrungen mit Shinchonji (SCJ)“, tamtéž, str. 18–22.

- 5 Mám na mysli především prezentaci *Shinchonji Church of Jesus*, dostupnou na URL: <https://correct-understandingofshinchonji.wordpress.com/>; *Shinchonji – Healing All Nations*, dostupnou na URL: <http://www.shinchonji.org/wp/>; nebo *Mannam Volunteer Association*, dostupnou na URL: <http://mannam.org>.
- 6 Především prezentaci *Problems with Shinchonji's Teachings*, dostupnou na URL: <http://shinchonjiandthebible.blogspot.cz>, či prezentaci uvedenou v poznámce 2.
- 7 Do srpna 2015 se sbor prezentoval na URL: <https://www.facebook.com/pages/City-Church-Prague>, od 20. 8. 2015 není prezentace dostupná.
- 8 Rastislav Čižmár mi v dopise z 19. 8. 2015 oznámil, že působení sboru City Church Prague ukončil a že tím „přestává také jakýkoli veřejný nebo neveřejný program“ tohoto sboru.

mladých (IPYG), a Mezinárodní mírová skupina žen (IWPG). Obě tyto organizace jsou zastřešeny organizací Nebeská kultura, světový mír, obnova Světla (HWPL).

Z prezentací těchto organizací se zdá, že slouží především k pořádání konferencí a společenských, sportovních a kulturních akcí, které šíří „nebeskou kulturu“. I někteří čeští náboženští, političtí a kulturní představitelé tak byli například pozváni na summit Světové aliance náboženství za mír, pořádaný v září 2014 v Soulu organizací HWPL. Takové akce a např. i deklarace ve prospěch sjednocení korejských států dovolují Man Hee Leeovi, aby vystupoval jako mírotvorce a setkával se s politiky a dalšími známými osobnostmi.³⁴ Podobné dobrovolnické organizace zakládají členové církve Sinčchondži i na místní úrovni.³⁵

Misijní strategie církve Sinčchondži se zdá být velmi promyšlená. Jejím základem je pozvání ke studiu Bible (na prvním místě knihy Zjevení), při němž je zájemce konfrontován s Leeovým výkladem biblického textu. S tímto pozváním je možné se setkat ve sborech stávajících protestantských (a zvláště evangelikálních a zvláště korejských) církví. Do nich misionáři Sinčchondži přicházejí a aniž by projevili svou konfesní příslušnost, navazují ve sborech přátelské styky s jednotlivými členy. Podobně misionáři církve Sinčchondži zvou zájemce o biblické studium jinými cestami, především prostřednictvím internetu. Studium a semináře pak mohou probíhat přímo v onom sboru (pokud je tomu sbor nakloněn), anebo na půdě nějakého no-

vého sboru, založeného za tímto účelem. Spojení tohoto misijního sboru s církví Sinčchondži ovšem není nijak patrné.

Zájemce je (aniž by mu to bylo sděleno) postupně předán dalšímu členu církve Sinčchondži, který pro malé skupinky těchto zájemců organizuje biblické kursy se závěrečnými zkušebními

testy. Učení církve Sinčchondži se tak zájemce dozvídá postupně a aniž by od počátku věděl, že se jedná o Sinčchondži. Misii podporují různé společenské akce jako např. grilování, káva nad Bibli apod. Na konci tohoto procesu, který se dříve nebo později plně přesune do misijního sboru, jsou noví členové registrováni na základě vyplnění podrobného formuláře v korejštině (s vyplněním samozřejmě pomůže některý z misionářů).³⁶

Dva typy sborů jedné církve

Po podpisu žádosti o registraci se zájemce může účastnit bohoslužby ve sboru církve Sinčchondži. Až do této doby zpravidla o jeho existenci neví. Pozváním na tuto bohoslužbu pro něho začíná šestiměsíční zkušební období. Pro církve je důležité, zda zájemce dává desátky (tj. přibližně desetinu svého finančního příjmu) a zvláštní dary (hlavně na stavbu chrámu v Koreji) a zda bezdůvodně nechybí na žádné bohoslužbě. Od zájemce se také očekává, že bude sám aktivním misionářem, působícím nejspíše v některé ze stávajících protestantských církví. Předpokládá se vysoká míra jeho misijního nasazení. Pokud je po přibližně půli roku zájemce do církve přijat, obdrží členské číslo a je zapsán do seznamu členů, který je považován za biblickou „Knihu života“. Noví členové zpravidla shledávají jako žádoucí, aby vstup do církve oslavili v Koreji. Vrcholem je pak společná fotografie s Man Hee Leem.³⁷

V misijním sboru, jenž zájemci sloužil v prvním roce jeho kontaktu s církví, je bohoslužba podobná jako v pentekostálních církvích: zpívají se písně v žánru chval (jejich text bývá

Hlavní představitelé organizace Mannam: Man Hee Lee a Nam Hee Kimová.
Foto: <http://mannamvictory.blogspot.cz>.

promítán) a následuje kázání v délce 30–60 minut, které bývá zároveň úvodem do některého z biblických kursů. Obvykle káže korejský misionář korejsky a kázání je překládáno. Na závěr je pronesena modlitba a při občerstvení bývá oznamován další program. Někdy jsou do liturgie zařazena svědectví členů sboru o tom, jak se jejich život změnil po konfrontaci s výkladem Bible Man Hee Leeho.³⁸

Bohoslužba samotné církve Sinčchondži je odlišná: její účastníci jsou oděni v bílé blůze nebo košili, muži nosí kravatu, kterou získali v církvi a jejíž barva odpovídá barvě toho ze 12 kmenů, k němuž sbor patří. Účastníci při bohoslužbě sedí bosí na zemi, modlí se na kolenou, korejské písně zpívají korejsky a obvykle při nich tleskají. Bohoslužba pokračuje díkůvzdáním (Bohu, Ježíši a Přemožiteli, tedy Man Hee Leeovi), následující kázání je obvykle přenášeno z Koreje, promítáno a překládáno. Závažnost kázání účastníci potvrzují hlasitým „amen“. Desátky a další platby jsou odevzdávány v obálkách označených členskými čísly. Modlitba Otčenáš je pronášena v korejštině a na závěr bohoslužby je (obvykle nadšeně) zpívána hymna Sinčchondži. Celá bohoslužba je nahrávána na video a fotografována, a není proto považována za vhodné ji opustit dříve.³⁹

Ani v jednom z těchto sborů není vykonáván křest ani slavena eucharistie. V učení církve jsou totiž obě svátosti pouhým předobrazem reality, s níž je možné se setkat v Sinčchondži. Pokud je přijímáno „slovo“ Man Hee Leeho (tedy učení církve), svátosti nejsou potřeba.

Základní organizační charakteristikou církve Sinčchondži je její rozdělení

Man Hee Lee a bývalý rumunský prezident Ion Iliescu.
Foto: <http://inspirelovenpeace.blogspot.cz>.

do 12 kmenů. Každý kmen má svého vedoucího a samostatně zřizuje sbory i misijní sbory, biblické školy apod. Růst církve v posledních patnácti letech je překvapivě rychlý: ještě kolem roku 2000 byl počet členů odhadován asi na 10 tisíc, roku 2004 to bylo asi 30 tisíc, za pět let se tento počet zdvojnásobil (60 tisíc roku 2009) a za dalších pět let ještě ztrojnásobil. Ze současných asi 180 tisíc lidí je asi 150 tisíc organizováno ve dvanácti kmenech (zbytek jsou členové Mannam, kteří ještě nejsou členy církve). Počet 144 tisíc přesto ještě není naplněn (ne všichni jsou už zapečetěni), ale dosažení tohoto počtu je každopádně možné očekávat velmi brzy. Většina členů žije v Jižní Koreji, skupiny církve Sinčchondži jsou i v USA, Kanadě, Číně, na Filipínách, v Japonsku, Indii, Austrálii, Jižní Africe, v Německu, Španělsku, Holandsku, Francii a Rakousku.⁴⁰

Spolu s úspěchem se církev Sinčchondži setkává i s odporem, především ze strany křesťanských církví v Koreji. Odtud také přišla zpráva o údajném vražedném útoku člena Sinčchondži na farářský manželský pár odpůrců této církve,⁴¹ ale vzhledem k vypjatým emocím je třeba ji považovat za neověřenou. U nás se církevní představitelé – pokud je mi známo – postavili k pozvání na summit WARP negativně a někteří z nich vyhledali kritické informace o církvi Sinčchondži u svých zahraničních partnerů. Mezi českými pentekostálními evangelikály, k nimž má církev Sinčchondži nejbližší, vzbudilo ostražitost to, že Rastislav Tercius Čižmár, editor a vydavatel evangelikálně zaměřených internetových novin *Křesťan Dnes*, v první polovině roku 2014 začal studovat teologii církve Sinčchondži v Jižní Koreji.⁴² Čižmár na názory jemu blízkých křesťanů reagoval rezignací na tuto pozici.⁴³ Od února do srpna 2015 pak vedl misijní sbor City Church Prague. Působil v něm jako pastor presbyterní církve.⁴⁴ Založení a zaměření tohoto sboru se zdálo být zcela v souladu s misijní strategií církve Sinčchondži. Založení tohoto sboru bylo jedním z podnětů společného prohlášení České evangelikální aliance a Křesťanské misijní společnosti, v němž obě evangelikální organizace žádají vedoucí církvi a sborů, aby byli „obezřetní a jednali adekvátně v případě, že by se R. Čižmár pokoušel oslovovat jejich členy a prezentovat jim učení Sinčchondži“, a upozorňují na „sektář-

Při konzultacích článku s panem Rastislavem Čižmárem a kvůli jeho nesouhlasu s některými pasážemi mu redakce *Dingiru* nabídla uveřejnit stanovisko.

Svědectvo Rastislava Čižmára

Křesťanskou víru rímskokatolické tradice som prijal v detstve od rodičov a osobne som sa obrátil v dospelosti v protestanskom prostredí. Vyštudoval som žurnalistickú fakultu teologickej Olivet University v San Francisku, absolvoval viacero kurzov v rámci *World Evangelical Alliance Leadership Institute* a napríklad i ročný koučingový kurz organizovaný v spolupráci s *Evangelikálnym teologickým seminárom* v Prahe.

V období 10/2004 – 4/2014 som slúžil pre cirkev v internetových novinách *Křesťan Dnes* a tie pokračujú dodnes. Navštívil som stovky křesťanských podujatí a desiatky zborov rôznych denominácií v ČR a SR. Absolvoval som mediálne stáže v Londýne i New Yorku a príležitostne na pozvanie prednášam a publikujem. Keďže komunikujem s rôznymi křesťanmi, je len prirodzené, že mám širší záujem o Písmo z rôznych pohľadov. *The Zion Christian Mission Center*¹ som, popri paralelnom štúdiu viacerých kórejských křesťanských smerov, absolvoval v roku 2014 a i táto škola mi pomohla rozšíriť si obzory. Ako člen všeobecnej cirkvi Ježiša Krista sa rád neustále vzdelávam a štúdium rôznych biblických výkladov vrelo doporučujem, keďže verím, že máme hľadať Božiu vôľu, rozumieť prístupom rôznych kresťanov a prekračovať predsudky.

Popri cestách v zahraničí vo mne dozrieva i túžba, aby český národ, ktorý stojí na křesťanských koreňoch a obetiach osobností ako Cyril a Metod, Jan Hus, J. A. Komenský ai., mohol spoznávať Bibliu a osobu Ježiša Krista ako jedinou cestu k pravému Bohu. Hodlám sa i naďalej kontinuálne vzdelávať. Verím, že křesťania, v jednom z najviac ateistickejších štátov sveta, môžu opäť získať vášeň a hľadať možnosti praktikovania viery v prospech celej krajiny, aby priniesli do spoločnosti tak potrebné svetlo a ČR sa mohla stať skvelým miestom pre život.

Rastislav Čižmár

Poznámka redakce

1 *The Zion Christian Mission Center* je učilištěm církve Sinčchondži.

ský charakter“ církve Sinčchondži.⁴⁵ Podobná varování zazněla mezi protestanty i v Německu.⁴⁶

Závěr

Při badatelské práci s církvi Sinčchondži jsem měl mnohokrát „pocit de ja vu“: v mnoha ohledech mi tato církev totiž připomíná Církev sjednocení, již jsem se zabýval především v 90. letech. Církev Sinčchondži je jí podobná svou naukou (zvláště přesvědčením, že žijeme na konci věku, nebo nacionálními motivy), osobností zakladatele i rolí v křesťanských „dějinách spásy“, již si připisuje, způsobem působení na veřejnosti (mírovými a dalšími iniciativami či vyhledáváním kontaktů s politiky), misijní strategií, jejímž podstatným bodem je neochota sdělovat svou církevní příslušnost, a mnohým dalším. Podobnost bychom našli i ve velmi dynamickém růstu, jímž obě církve v určité době procházely (Sinčchondži ještě prochází). Srovná-

ní těchto církví by bylo tématem pro jiný článek. I na základě tohoto předběžného popisu je ale možné říci, že církev Sinčchondži je velmi zajímavým fenoménem, který mnoho vypovídá o kórejském náboženském dědictví i o současném křesťanství, které právě v některých asijských zemích nyní rychle roste.

⇒ Dokončení poznámek ze stran 78–79.

39 Tamtéž, str. 20.

40 GANDOW... str. 26.

41 Tamtéž.

42 O tomto úmyslu se radil i s autorem tohoto článku.

43 ČIŽMÁR, Rastislav Tercius: „Rastislav Tercius Čižmár: Rezignujuj z pozície editora a vydavateľa Křesťan Dnes“, *Křesťan Dnes*, 17. 4. 2014, dostupné na URL: <http://www.krestandnes.cz/article/rastislav-tercius-cizmar-rezignujuj-z-pozicie-editora-a-vydavateľa-krestan-dnes/23081.htm>, download 6. 8. 2015.

44 Podle svého vyjádření ze dne 19. 8. 2015 působí Rastislav Čižmár v presbyteriánské tradici od roku 2004. Je pastorem církve International General Assembly of Presbyterian Church of Korea.

45 „Prohlášení České evangelikální aliance a Křesťanské misijní společnosti ke spojení bývalého šéfredaktora internetových novin Křesťan Dnes Rastislava Čižmára s náboženskou organizací Sinčchondži a jejím zakladatelem Man Hee Leem“, 11. 5. 2015, dostupné na URL: <http://www.ea.cz/clanky/124/detail>, download 6. 8. 2015.

46 Zde často citovaný Thomas Gandow je emeritním evangelickým farářem.

Doc. PhDr. Zdeněk Vojtíšek, Th. D., (*1963) je vedoucím katedry religionistiky na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze a šéfredaktorem časopisu *Dingir*.